

Ludvig Sinclairs gravmonument i Oberbronn

Man kan inte säga annat än att Ludvig Sinclair var en man som levde ett oerhört framgångsrikt och äventyrligt liv. Som son till en ursprungligen skotsk legoofficer med samma namn föddes han i Stockholm år 1680. Han tog så småningom utländsk värvning och blev som 35-åring generallöjtnant i fransk tjänst och sedan kammarherre hos den polske kungen Stanislaw Lesczynski . När den avsatte kungen och hans dotter Marie, den blivande drottningen av Frankrike (gift med Louis XV), hade tvingats gå i landsflykt, tog de med Sinclairs hjälp, sin tillflykt till dennes egendom Niederbronn i norra Alsace. Ludvig hade då sedan några år varit gift med den enormt förmögna innehavaren till Ober- och Niederbronn, den barnlösa, 26 år äldre Ester Juliana von Leiningen-Westerburg. Efter att Ludvig hade blivit änklings och ärvt hela härligheten, gifte han efter några år om sig med den svenska grevedottern Magdalena Lewenhaupt från Reipoltskirchen, som faktiskt var 44 år yngre än den första hustrun. De "unga tu", han 52 och hon 33, hann med att producera 4 barn innan Ludvig gick hädan i augusti 1738. Alla utom ett av barnen, den berömda Caroline Sinclair kom att dö som mycket unga. Det blev alltså Caroline, sedermera gift med sin brylling Adam Lewenhaupt, som efter moderns bortgång ärvde de, vid den tiden väldiga rikedomarna.

Ludvig Sinclair fick sin sista viloplats i familjens gravkammare under koret i Oberbronns evangeliska kyrka. Familjen beställde så småningom ett helt fantastiskt gravmonument, från en helt uppenbart mycket framstående konstnär. Vi håller på med efterforskningar om vem denne skulle kunna tänkas ha varit. En teori är att det är mästaren till bl. a. Moritz av Sachsens gravmonument i Strasbourg-domen, Nicolas-Sébastien Adam. Själva namnplattan är omgiven av en mängd skulpturala mästerverk utförda i minst 4 olika sorters marmor. Ludvigs porträttmedaljong och den Sinclairska vapenskölden kompletterar mästerverket. Monumentet sattes upp långt fram på kyrkans södra långvägg, nära gravkammaren. Men det fick inte sitta kvar mer än ett 50-tal år, eftersom inte ens sådana här högklassiga konstverk förskonades från de så tragiska terrorhandlingarna under franska revolutionen. Monumentet revs ned och kastades ut från kyrkan år 1793. Det låg sedan dess under hundratalet år i en hög utanför kyrkan, varefter ättlingarna fick lov att flytta fragmenten till familjens gravplats på kyrkogården ett par hundra meter söder om kyrkan, där de, utsatta för väder och vind, sedan dess har gått att beskåda. Det är inte mer än 4 år sedan den lokale hembygdsforskaren Charles Serfass och undertecknad tog initiativet för en restaurering och ett återinsättande av monumentet i kyrkan. Det gick förvånansvärt snabbt att få fart på saker och ting, när vi väl hade fått Kulturdepartementet i Strasbourg att inse vilket högt både konstnärligt och kulturhistoriskt värde som monumentet har. Mot slutet av 2005 transporterades alla återstående skulpturfragment till stenkonservatorfirman Schiké i Colmar, där de under ett års tid, rengjordes och konserverades. Inför återtransporten fördes vilda diskussioner om var monumentet skulle få sin slutliga placering i kyrkan. Lyckligtvis bestämdes omsider att det skulle återinstalleras inne i kyrkan, inte på en yttervägg, som det lutade åt under lång tid.

I januari 2007 påbörjades återmonteringsarbetet av monumentet, den här gången dock på den norra långskeppsväggen. Det var således ett verkligt högtidligt ögonblick, när vi i juli fick möjligheten att njuta av detta fantasiska konstverk på sin nästan ursprungliga plats. Vad som återstår är att bokstäverna på gravplattan skall fyllas i med guldfärg och att väggen skall målas ända in till själva gravmonumentet. Man har inte kunnat finna några spår av att monumentet skulle ha varit bemålat. Min personliga uppfattning är emellertid att det under årens lopp har försvunnit en figur som har varit placerad på höger sida av gravplattan. Nu ser vi fram emot gravmonumentets högtidliga återinvigning som är aviserad till någon gång under försommaren 2008. Hoppas att riktigt många av släktmedlemmarna har möjlighet att delta då.

Johan Lewenhaupt